

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 328 din 08.06.2022

Dosar nr.: 732/2021

Petiția nr.: 6692/07.09.2021

Petent:

Reclamat: Teatrul "SICĂ ALEXANDRESCU" Brașov

Obiect: Petentul reclamă tratamentul discriminatoriu aplicat pentru persoanele care beneficiază de reducere la achiziționarea biletelor la spectacole de teatru, întrucât nu pot sta în aceeași zonă cu persoanele care plătesc bilet întreg.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul petentului

1.

Numele, sediul părții reclamate

2. Teatrul "SICĂ ALEXANDRESCU" Brașov, mun. Brașov, Piața Teatrului nr. 1, cod poștal 50092, jud. Brașov

II. Procedura de citare

3. Prin adresele nr. 6692/20.10.2021, respectiv 7897/20.10.2021 s-a realizat citarea părților în conformitate cu măsurile dispuse având în vedere contextul evoluției situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, cu solicitarea de a fi transmise completări la petiție, respectiv punctul de vedere în scris (precum și orice alte acte sau dovezi), soluționarea speței urmând a se face în lipsă, odată cu exprimarea acordului părților din dosar, în termenul dat.

4. Procedura de citare a fost legal și complet realizată, reclamatul exprimându-și acordul pentru soluționarea cauzei în lipsă.

5. Prin adresa nr. 8786/22.11.2021, a fost comunicat petentului punctul de vedere formulat de reclamat, în vederea transmiterii concluziilor scrise.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

6. Petentul reclamă prin memoriul înregistrat la C.N.C.D. cu nr. 6692/07.09.2021 tratamentul discriminatoriu aplicat pentru persoanele care plătesc mai puțin.

7. Concret, petentul a achiziționat, în cursul zilei de 07.09.2021, de la casieria teatrului, 4 bilete (2 pentru adulți și 2 pentru copii), pentru spectacolul *O noapte furtunoasă* din data de 12.09.2021.

8. În momentul în care a ajuns la etapa de alegere a locurilor în sală, i s-a comunicat că

persoanele care beneficiază de reducere nu pot sta în aceeași zonă cu persoanele care plătesc bilet întreg.

9. Deși petentul i-a explicat doamnei casier că cele 2 bilete achiziționate cu reducere sunt pentru cei 2 copii minori, care nu pot sta separat de adulți, acesta a constatat că existau reguli cu privire la condițiile de acces în sala.

Sușinerile reclamatului

10. Prin punctul de vedere înregistrat la C.N.C.D. sub nr. 8526/11.11.2021, reclamatul precizează că, în conformitate cu prevederile Legii nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, cu modificările și completările ulterioare și Ordinul nr. 3245/1805/2020 privind măsurile pentru prevenirea contaminării cu noul coronavirus SARS-CoV-2 și pentru asigurarea desfășurării activităților în condiții de siguranță sanitară în domeniul culturii, în vigoare la data formulării sesizării, s-a urmărit respectarea măsurilor dispuse prin lege, respectiv distanțarea socială între publicul din sală, în timpul spectacolelor și numărul de persoane permise în sală.

11. De asemenea, având în vedere Procedura internă a instituției POS – 36 Gestionarea biletelor de intrare la spectacole, care la art. 5 punctul 5.2 precizează următoarele: "Ca urmare a faptului că softul care gestionează vânzarea biletelor on-line nu poate emite tichete cu preturi diferite în zone aleatorii în sala de spectacol biletele cu reducere de 10 lei pentru elevi, studenți și pensionari vor putea fi vândute doar pe rândurile 11, 12 și 13 din sală. Pe biletele emise apare numele spectacolului, ora de începere, prețul biletului și seria acestuia, precum și rândul și locul achiziționat."

12. Reclamatul menționează că s-a răspuns la sesizarea primită pe e-mail de la petent, în data de 09.09.2021, răspunsul fiind transmis și către ordonatorul principal de credite, Primăria Municipiului Brașov, explicându-i-se că nu este vorba despre un tratament discriminatoriu, ci de un privilegiu care este acordat publicului format din elevi, studenți, pensionari, rezervând un număr de rânduri în sală, special pentru ei.

13. Reclamatul adaugă că s-a ajuns la această decizie, deoarece softul care gestionează vânzarea biletelor on-line corelat cu cele vândute la casă, nu poate emite tichete cu prețuri diferite (întreg/redus) în zone aleatorii în sala de spectacol.

14. Astfel, reclamatul apreciază că nu constituie discriminare aspectul legat de faptul că majoritatea spectatorilor plătesc bilet întreg iar instituția acordă o atenție deosebită, creând o facilitate prin reducerea biletelor pentru această categorie de spectatori, formată din "părinții și copiii noștri".

15. În acest context, reclamatul dorește să mai precizeze faptul că părinții au ocupat în sală locuri în rândul următor, chiar în spatele copiilor, în acest caz fiind la o distanță mică pentru a-i supraveghea, aspect acceptat de petent în momentul achiziționării biletelor de la casieria teatrului.

16. De asemenea, reclamatul adaugă că în data de 23.09.2021 a fost realizat un control din partea CJPC Brașov în legătură cu aceeași reclamație, în urma căruia s-a ajuns la concluzia închiderii cazului ca fiind nefondat.

17. Reclamatul concluzionează cu mențiunea că sunt respectate măsurile prevăzute de legislația în vigoare, iar instituția nu tratează cu discriminare nicio persoană interesată să participe la evenimentele și spectacolele organizate, cu atât mai mult cu cât instituția

a luat de curând decizia de a scoate un număr de 25 de scaune din Sala Mare pentru a crea un culoar de trecere prin mijlocul sălii pentru a oferi și publicului cu dizabilități posibilitatea de a ocupa un loc de vizionare în mijlocul sălii.

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil / jurisprudență

18. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

1. Constituția României:

- **Art. 1 Statul român:** *"(...) (3) România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.*

(...)"

- **Art. 4 Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni** *"(...) (2) România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială."*

- **Art. 15 Universalitatea:** *"(1) Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.*

(2) Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile."

- **Art. 16 Egalitatea în drepturi:** *"(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*

(2) Nimeni nu este mai presus de lege. (...)"

- **Art. 53 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți**

"(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.

(2) Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății."

2. O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare:

- **art. 2 alin. 1:** *”Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*
- **Art. 2 alin. 3:** *”Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la [alin. \(1\)](#), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop sunt adecvate și necesare.”*

Principiile de analiză

19. În conformitate cu dispozițiile **art. 63** din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, care prevăd *„(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției”*, Colegiul urmează a se pronunța cu prioritate asupra excepțiilor invocate.

20. Curtea Constituțională a statuat în mod constant că *„principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale”*. Totodată, Curtea Constituțională a reținut că *„principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- *la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,*
- *la **situații diferite**, tratamentul juridic nu poate fi decât **diferit**. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat”*.

21. Prin urmare, în ceea ce privește aspectele care intră în sfera de competență a C.N.C.D., se poate vorbi de o posibilă **discriminare directă** în condițiile în care o persoană este tratată în mod nefavorabil, prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară, iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria *„criteriului protejat”*.

Aplicarea principiilor la spetă

22. În fapt, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra posibilei discriminări prin tratamentul discriminatoriu aplicat pentru persoanele care beneficiază de reducere la achiziționarea biletelor la spectacole de teatru, întrucât nu pot sta în aceeași zonă cu persoanele care plătesc bilet întreg.

23. În drept, Colegiul analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr. 137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I „Principii și definiții” al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor

prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II „Dispoziții Speciale”, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

24. Examinând conținutul petiției și legislația în vigoare, Colegiul director urmează a analiza posibila încălcare a tratamentului egal în ceea ce privește accesul la serviciile oferite de teatrul reclamat în cauză în ceea ce privește distribuirea locurilor în sală pe criteriul tarifului aplicat.

25. În analiza prezentei spețe, Colegiul director se raportează la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu prin care s-a stipulat că diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „*trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă*”.

26. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: ***Fredin împotriva Suediei***, 18 februarie 1991; ***Hoffman împotriva Austriei***, 23 iunie 1993, ***Spadea și Scalabrino împotriva Italiei***, 28 septembrie 1995, ***Stubbings și alții împotriva Regatului Unit***, 22 octombrie 1996).

27. Astfel, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.¹

28. Reținând în coroborare cu speța dedusă spre soluționare definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr. 137/2000. Astfel, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile*, dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

¹ A se vedea în același sens și jurisprudența Curții Europene de Justiție, cauza Bilka Kaufhaus, par.31; cauza C-33/89 Kowalska [1990] ECR I-2591, par. 16; cauza C-184/89 Nimz [1991] ECR I-297 par. 15; cauza C-109/88 Danfoss [1989] ECR 3199, par. 16; cauza C-127/92, Enderby [1993] ECR 673 par. 16.

29. Concret, analizând susținerile petentului prin prisma prevederilor art. 1 din O.G. nr. 137/2000 republicată, Colegiul reține că aspectele de discriminare reclamate vizează tratamentul inegal aplicat în ceea ce privește serviciul oferit de teatrul reclamat în cauză.

30. În sfera de analiză a situațiilor asupra cărora Colegiul director se pronunță, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare, tratamentul aplicat pentru două situații comparabile trebuie să fi fost diferit, iar subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice, iar în cazul discriminării indirecte, prin comportamentul activ / pasiv aplicat, efectele generate să fie discriminatorii.

31. Potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, una dintre condițiile pentru ca o faptă să fie discriminatorie este existența unei legături de cauzalitate între criteriul invocat și fapta sesizată.

32. În situația discriminării indirecte însă, ne plasăm în câmpul de aplicare al unui criteriu aparent neutru sau a unui comportament activ sau pasiv care, la prima vedere, scoate din discuție un raport de cauzalitate direct, însă în fapt se produce un dezavantaj față de o persoană sau față de un grup de persoane în raport cu o caracteristică sau un criteriu de discriminare interzis.

33. Având în vedere susținerile petentului raportat la inegalitatea de tratament la care a fost supus, Colegiul reține că nu există un drept încălcat.

34. În continuare, Colegiul se raportează la apărarea reclamatului care face trimitere la prevederile Legii nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, cu modificările și completările ulterioare și Ordinul nr. 3245/1805/2020 privind măsurile pentru prevenirea contaminării cu noul coronavirus SARS-CoV-2 și pentru asigurarea desfășurării activităților în condiții de siguranță sanitară în domeniul culturii, în vigoare la data formulării sesizării, sens în care s-a urmărit respectarea măsurilor dispuse prin lege, respectiv distanțarea socială între publicul din sală, în timpul spectacolelor și numărul de persoane permise în sală.

35. De asemenea, reclamatul face trimitere la Procedura internă a instituției POS – 36 Gestionarea biletelor de intrare la spectacole, care la art. 5 punctul 5.2 precizează următoarele: *”Ca urmare a faptului că softul care gestionează vânzarea biletelor on-line nu poate emite tichete cu prețuri diferite în zone aleatorii în sala de spectacol biletele cu reducere de 10 lei pentru elevi, studenți și pensionari vor putea fi vândute doar pe rândurile 11, 12 și 13 din sală. Pe biletele emise apare numele spectacolului, ora de începere, prețul biletului și seria acestuia, precum și rândul și locul achiziționat.”*

36. Concret, Colegiul director ia act de faptul că, astfel cum rezultă din apărarea reclamatului, softul care gestionează vânzarea biletelor on-line corelat cu cele vândute la casă, nu poate emite tichete cu prețuri diferite (întreg/reduc) în zone aleatorii în sala de spectacol.

37. De asemenea, raportat la situația concretă prezentată de petent, părinții au ocupat în sală locuri în rândul următor, în spatele copiilor, fiind deci la o distanță mică față de

aceștia, aspect acceptat de petent în momentul achiziționării biletelor de la casieria teatrului.

38. Prin urmare, având în vedere datele aflate la dosar oferite de reclamat prin prisma obligației îndeplinite de acesta, de inversare a sarcinii probei, Colegiul constată că în speța de față nu poate fi reținut un eventual drept încălcat, din moment ce i-a fost asigurat accesul în sala de spectacol alături de copii, și nici elementul comparabilității, fiind vorba de 2 situații diferite asupra cărora se realizează analiza unui tratament diferențiat prin prisma tarifului aplicat.

39. Prin urmare, Colegiul director constată că în speță nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare potrivit prevederilor O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, în lipsa comparabilității și a dreptului încălcat.

40. Având în vedere cele reținute mai sus, aspectele sesizate de petent nu constituie faptă de discriminare potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 în lipsa comparabilității și a dreptului încălcat.
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

GRAMA HORIA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

(mandat finalizat la data redactării prezentei)

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

(mandat finalizat la data redactării prezentei)

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

Red.: C.J. și C.M.I.

Data redactării: 25.10.2022

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

